

ITEM No 04333/53

HUNGARY

FINANCE /1402/

J.M.
23 April
VIII/W 7198/a

Methods Of Foreign Workers To Sign Peace
Loan.

SOURCE: SILZBURG/ JES: Precision instruments mechanic,
43, from ERŐLÉSZI, who worked in the "Agysalt Izzó
Villamosági R.T." He reports his own experiences
and observations.

DATE OF OBSERVATION: Until 26 October 1952.

SUMMARY: At an improvised meeting at
the "Izzó" Power Plants the Peace Loan is propagat-
ed. Leading Communist personalities of the factory,
addressing the workers individually, try to induce
them to sign the highest Loan premiums by hinting
at cases in other factories where workers were dis-
missed when they refused to do so. Workers signing
the highest sums were praised in Csastuska-songs
quoting their names.

EVALUATION COMMENT: This is a somewhat obsolete
report on last autumn's Peace Loan subscription
campaign.

The contents are confirmed
by a good number of previous reports on the
pressure exercised upon the reluctant population.
See Item Nos. 13259, 13259; 13457, 13459, 14648,
15043/52 and 2087, 1908/53.

x x x

/more/

1952 szeptember közepén az "Egyesült Izzó Villamosági R.T." gépszerkesztési osztályán ROBOZ /fmu/ technikus és S.L.G.-né rajztárcsánő, mint népnevelő agitátorok munkatársaik között a békekölcsönjegyzés érdekében. Beszélgetés közben elmondták, hogy mindannyiunknak fel kell készülni a béke megvédésére. Beszédjükben hivatkoztak a népidemokráciában elért eredményekre, a gyárak szaporodására és fejlődésére, a munkai otthonok felállítására és a népjóléti intézmények megalakítására, valamint a hadsereg továbbfejlesztésére.

Az előjegyzés előtti napon a gépszerkesztési osztály vezetőhelyettese B.L.ROZ /fmu/ rögzülést hívott össze. A béke fenntartásáról szóló előadása végén a békekölcsönjegyzésre önmagát hozta fel példának, s ki-jelentette, hogy ő a fizetése 150 %-át jegyzi. A rögzülés résztvevői közül hitványlók közbeszóltak, hogy könnyű B.L.ROZ-nak annyit felajánlani a 3.000.- forint fizetéséből, de nem dobnának ki annyi pénzt azok, akik csak 500.- forintot keresnek. A rögzülésen felszólalók közül - B.L.ROZ példáját követve - egyesek rögtön felajánlották havi fizetésüket, sőt néhányan még ennél is többet.

Az előjegyzési napon, a vállalat könyvatossa kiadta azok neveit, akik, semmit vagy az elvart összegnél kevesebbet jegyeztek. A félv nagyvadású nyomtatványon feltüntetették azoknak neveit is, akik a fizetésüknél nagyobb összeget ajánlottak fel, így ROBOZ-t /fmu/-a gépszerkesztés példaképét, aki 1.300.- forintos fizetéssel 2.000.- forint békekölcsönt jegyzett. A nyomtatványokat kiosztották az alkalmazottak között, akik közül többen megjegyezték, hogy könnyű ROBOZ-nak annyit felajánlani, mert ő a szőlőnél él, a fizetését csak a motorosra költi.

Az előjegyzési napon a gyár dolgozóinak nagy része lejegyezte egy havi fizetését, mert a legtöbben hitték, hogy az ellenszegüléssel csak saját állásukat veszélyeztetik.

Akik havi fizetésüknél kevesebbet jegyeztek, azokat M.G.Y.R. /fmu/ parttitkár /egykori szabólegény/ látogatta meg és próbálta őket jobb belátásra

2.

birni. Akiknél MAGYAR agitálása nem használt, azokkal, a géposztály vezetője Dr. GOLD beszélt. Ha ő sem ért el eredményt, akkor a vállalat vezetője VIRAG /fnu/ folytatta az agitációt, hangoztatva, hogy más gyárakban elbocsájtják azokat, akik a béke érdekében nem hoznak áldozatot vagy pedig a reakciósok uszályába szegődtek.

Ilyen eszközökkel érték el az Egyesült Izzó Villamossági R.T.-nél azt, hogy minden alkalmazott lejegyezte, a pártvezetőség által megkívánt összeget.

A békekölcsönjegyzés utáni napokban a "Csasz-tuska" brigádok zenével és dallal köszöntötték azokat, akik a békekölcsön jegyzésénél tuljegyezték havi fizetésük összegét, vagy akik a munkájukban kiváló teljesítményt értek el. A 3-4 fősől álló brigád tagjai /nők és férfiak vegyesen/ hagedültek, harmonizáltak és valamelyik ismertebb női dallamra előnekelték a stráberok cselekedeteit. A "CSASZTUSKA" brigád után, 4-5 uttörőből álló énekesegyet, mozgalmi dalokat énekelt ugyanazoknál a személyeknél. Egy-egy stráber megtiszteltatás kb. 5 percig tartott. A megénekelt alkalmazottak - a látszat szerint - a megtiszteltetést örömmel fogadták, s mivel a legtöbbjük fájlalta a békekölcsönre kidobott pénzt, bánatukra így kaptak vigasztalást.

End.